

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 20C/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118383327
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:6118383327.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35910739, právne zastúpeného Mgr. Michalom Hanecom, advokátom, Hruštiny 602, Žilina proti žalovaným: 1/ Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, štátna príslušnosť SR, 2/ M. Z., nar. 27.X.XXXX, trvale bytom S. F. XX/X, Trenčín, právne zastúpenému JUDr. Janou Janíkovou, advokátkou, K dolnej stanici 7282/20A, Trenčín, štátna príslušnosť SR, o zaplatenie 2.391,32 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu proti žalovanému 2/ zamieta.

II. Žalovaný 2/ má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 19.11.2018 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/, 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 2.391,32 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.391,32 Eur od 16.6.2017 do zaplatenia. Právnym titulom pohľadávky je neoprávnený odber zemného plynu bez uzavretej zmluvy o dodávke zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a) bod 2. zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „ZoE“). Dňa 24.05.2017 žalobca zistil, že na odbernom mieste Q. č. XXX dochádza k neoprávnenému odberu plynu bez zmluvy o dodávke plynu, a to v období od 07.09.2014 - 24.05.2017, čo vyplýva z montážneho listu; v daný deň sa uskutočnila demontáž meradla. Dňa 07.09.2016 sa pracovníci žalobcu bezvýsledne snažili demontovať plynomer, aby nedochádzalo k vzniku ďalšej škody, avšak odberateľ, t.j. žalovaný 1/ bol neprítomný a podľa informácie od suseda býva sám, predpokladal, že sa aktuálne môže nachádzať v práci a väčšinou nikomu neotvára. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je v súlade s ustanovením § 82 ods. 2 ZoE povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete vzniknutú škodu. Škodou je množstvo neoprávnene odobratého plynu zaznamenané na číselníku plynomera, za obdobie od 07.09.2014 do 24.05.2017 v celkovom objeme 8 515 m³. Žalovaný 1/ zodpovedá žalobcovi za spôsobenú škodu ako posledný evidovaný odberateľ zemného plynu pred začatím obdobia neoprávneného odberu, a to na horeuvedenom odbernom mieste. So žalovaným 1/ ukončil dodávateľ plynu zmluvu o dodávke jednostranne z dôvodu neplnenia si finančných záväzkov žalovaným voči tomuto dodávateľovi. Žalovaný napriek tomu ostal pasívny, neuzavrel novú zmluvu o dodávke zemného plynu s ktorýmkoľvek dodávateľom zemného plynu na trhu a tak dochádzalo k neoprávnenému odberu. Žalovaný 2/ zodpovedá žalobcovi za spôsobenú škodu ako vlastníka nehnuteľnosti, do ktorej bol zistený odber plynu bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu na odbernom mieste Q. XXX. Podľa Rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2013 sp. zn. 41Cob 122/2013: „Nie je povinnosťou žalobcu zisťovať, kto skutočne odoberal plyn bez zmluvného vzťahu...Vlastník nehnuteľnosti zodpovedá za to, že do jeho domu bol odoberaný plyn v rozpore so zákonom.“ Výpočet škody spôsobenej prevádzkovateľovi distribučnej siete neoprávneným

odberom plynu za určené obdobie je stanovený Vyhl. MH SR č. 449/2012 Z.z. Dňa 31.05.2017 žalobca vyúčtovaním č. XXXXXXXXXXX, splatným dňa 15.06.2017 žalovaným 1/ a 2/ vyúčtoval škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie 07.09.2014 - 24.05.2017, určenú podľa cit. vykonávacieho predpisu vo výške 2.391,32 Eur. Prílohou vyúčtovania je výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 31.05.2017. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne zo sumy 2.391,32 Eur od 16.06.2017 do zaplatenia.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 11.12.2018 platobný rozkaz sp. zn. 11Up 1075/2018, ktorým žalobnému návrhu vyhovel. Žalovaný 1/ proti platobnému rozkazu nepodal odpor, preto voči nemu nadobudol právoplatnosť, keďže medzi žalovanými nejde o nerozlučné procesné spoločenstvo.

3. Žalovaný 2/ napadol platobný rozkaz v zákonnej lehote odporom, v ktorom uviedol, že peňažný nárok žalobcu neuznáva v celom rozsahu. Medzi žalobcom a žalovaným 2/ prebiehala komunikácia ohľadne účtovania neoprávneného odberu od roku 2017. Vyjadrením zo dňa 21.06.2017 žalovaný 2/ informoval žalobcu o tom, že užívateľom nehnuteľnosti rodinného domu súpisné číslo 214, v obci Q. je žalovaný 1/, a teda aj on je odberateľom plynu. Vyjadrením zo dňa 24.08.2017 žalovaný 2/ opätovne informoval žalobcu, že užívateľom nehnuteľnosti rodinného domu súpisné číslo XXX, v obci Q. je žalovaný 1/. Žalovaný 2/ listom zo dňa 26.02.2018 zaslal žalobcovi čestné prehlásenie žalovaného 1/, ktorý je skutočným užívateľom nehnuteľnosti, a teda aj odberateľom plynu. Žalovaný 2/ teda žalobcu informoval o tom, kto je neoprávneným odberateľom plynu. Poukázal na to, že neoprávnený odber mu žalobca účtuje už od 07.09.2014, avšak žalovaný 2/ sa stal vlastníkom rodinného domu súp. č. XXX k.ú. Q.. až v máji 2015. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi porušením povinností žalovaného 2/ a vznikom škody vo výške 2.391,32 Eur. Žaloba je voči žalovanému 2/ nedôvodná. Podaním odporu žalovaným 2/ bol platobný rozkaz vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. zrušený.

4. Žalobca podaním zo dňa 30.8.2019 navrhol pokračovať v konaní proti žalovanému 2/. V ňom uviedol, že považuje tvrdenia žalovaného 2/ o tom, že žalovaný 1/ bol jediným užívateľom nehnuteľnosti za bezpredmetné. Žalobca neuzatvára s odberateľmi zmluvy o dodávke zemného plynu a preto nemá ani možnosť zistiť, kto bol v rozhodnom období skutočným odberateľom plynu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 41Cob 122/2013, podľa ktorého prevádzkovateľ distribučnej siete nemá reálnu možnosť identifikovať všetky subjekty, ktoré v rozhodnom období danú nehnuteľnosť užívali a pripustenie výkladu, podľa ktorého za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu zodpovedajú iba subjekty, ktoré nehnuteľnosť reálne užívali a nie vlastníci dotknutej nehnuteľnosti by viedlo k nereálnemu znemožneniu uplatnenia si nároku na náhradu škody. Poukázal aj na Rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 10Co/92/2017, podľa ktorého žalovaní ako spoluvlastníci bytu sú vecne pasívne legítimovaní a zodpovedajú za škodu, ktorá žalobcovi vznikla tým, že do bytu (nehnuteľnosti), ktorej sú podielovými spoluvlastníkmi, bol dodávaný plyn bez riadne uzavretej zmluvy s tým, že bolo práve povinnosťou žalovaných, ktorí odber plynu ukončili a zároveň umožnili tretej osobe plyn užívať na základe uzavretej nájomnej zmluvy, žalobcovi oznámiť, že povinnosť uzavrieť zmluvu spočíva na nájomcovi nehnuteľnosti, v ktorej sa odberné miesto nachádza. Žalovaný 2/ si nesplnil svoju povinnosť súvisiacu s jeho vlastníctvom. Žalovaný 2/ ako vlastníci nehnuteľnosti, využívajúc dispozičné právo vlastníka, umožnil užívanie svojej nehnuteľnosti inému/iným subjektom. Zároveň je vlastníci povinní starať sa o svoje vlastníctvo, preto mu § 665 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka umožňuje vykonávať kontrolu, či subjekt ktorému umožnil užívať svoju nehnuteľnosť, túto riadne užíva. V tomto prípade, či odoberá plyn na základe zmluvy o dodávke plynu, keďže žalovaný 2/ vedel, že on sám zmluvu o dodávke plynu nemá uzatvorenú. Žalovaný 2/ mohol ako vlastníci nehnuteľnosti žiadať od užívateľa svojej nehnuteľnosti predloženie zmluvy o dodávke plynu a doklad, o platbách za plyn. Pokiaľ by toto právo bol využil, bol by zistil, že plyn je odoberaný bez zmluvy, Ak ho nevyužil, za vzniknutú škodu zodpovedá spoločne a nerozdielne so žalovaným 1/. Vlastníci je povinní starať sa o svoje vlastníctvo a počínať si tak, aby jeho konaním alebo nekonaním nevznikala nikomu škoda (§ 123 Občianskeho zákonníka v spojení s § 415 a 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalovaný 2/ sa chce zbaviť svojej zodpovednosti tým, že ju prenesie výlučne na žalovaného 1/. Táto snaha je iba preukazuje jeho nezodpovedný postoj k vlastníckym povinnostiam a je následkom porušenia jeho zákonných povinností. Lahostajný prístup žalovaného 2/ nie je účelnou obranou a nezbavuje ho spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti za neoprávnený odber zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a) bod 2. Zákona č. 251/2012 Z.z.. Žalobca poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/169/2016.

5. Súd nariadil pojednávanie, ktorého sa žalobca a žalovaný 2/ nezúčastnili. Neprítomnosť strán ospravedlnili ich právni zástupcovia; strany nežiadali odročiť pojednávanie. Preto súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pojednával v neprítomnosti žalobcu a žalovaného 2/.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením montážneho listu zo dňa 7.9.2016, montážneho listu zo dňa 24.5.2017, listu Slovakia Energy zo dňa 9.12.2018, výpisu z LV č. XXX k.ú. Q. zo dňa 30.5.2017, vyúčtovania škody za odber zemného plynu zo dňa 31.5.2017, výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 31.5.2017, vyúčtovania škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 31.5.2017, vyjadrenia žalovaného 2/ zo dňa 21.6.2017, odpovede žalobcu zo dňa 3.7.2017, vyjadrenia žalovaného 2/ zo dňa 26.2.2018, čestného prehlásenia žalovaného 1/ zo dňa 24.8.2017, odpovede žalobcu zo dňa 26.3.2018, odporu žalovaného 2/ zo dňa 7.1.2019 vrátane príloh tohto odporu, návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní zo dňa 30.8.2019, vyjadrenia žalovaného 2/ zo dňa 11.10.2019, notárskej zápisnice zo dňa 14.5.2015 sp.zn. N 248/2015, NZ 16388/2015 a zistil nasledovné:

7. Z montážneho listu zo dňa 7.9.2016 vyplýva, že zamestnanec žalobcu sa pokúsil o demontovanie plynomeru na odbernom mieste Q. súp. č. XXX, avšak plynomer bol nedobytný z dôvodu neprítomnosti odberateľa - žalovaného 1/. Z montážneho listu žalobcu zo dňa 24.5.2017 vyplýva, že plynomer bol na uvedenom odbernom mieste demontovaný dňa 24.5.2017. Na ani jednom z montážnych listov nie je podpís odberateľa.

8. Ohľadom neoprávneného odberu zemného plynu na uvedenom odbernom mieste za obdobie od 7.9.2014 do 24.5.2017 žalobca vystavil žalovanému 1/ a žalovanému 2/ dňa 31.5.2017 vyúčtovanie č. XXXXXXXXXXXX splatné dňa 15.6.2017 na sumu 2.391,32 Eur, skladajúcu sa z nároku na hodnotu zemného plynu v sume 2.315,69 Eur a nákladov zisťovania v sume 75,63 Eur. Prílohou vyúčtovania je výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 31.05.2017.

9. Žalovaný 1/ v čestnom prehlásení zo dňa 24.8.2017 čestne prehlásil, že je užívateľom rodinného domu súp. č. XXX v Q. a s vlastníkom domu žalovaným 2/ sú dohodnutí na bezodplatnom užívaní tejto nehnuteľnosti s tým, že žalovaný 1/ znáša všetky náklady spojené s jej užívaním, t.j. náklady na dodávku vody, elektriny, plynu a pod. Pravosť podpisu žalovaného 1/ na tejto listine je úradne overená.

10. Z listu dodávateľa Slovakia Energy, s.r.o. zo dňa 12.9.2018 bolo zistené, že na adrese odberného miesta Q. súp. č. XXX mal tento dodávateľ uzavretú zmluvu o dodávke plynu s odberateľom - žalovaným 1/ s tým, že táto zmluva bola ukončená dňa 5.9.2014 pre neplatenie.

11. Žalovaný 2/ vo vyjadrení zo dňa 11.10.2019 naďalej nesúhlasil so žalobou proti nemu. Uviedol, že žalovaný 2/ sa stal vlastníkom rodinného domu súpisné číslo XXX v obci Q. až 14.5.2015, udelením príklepu v zmysle zákona o dobrovoľných dražbách. Preto žalovaný 2/ nemôže znášať náklady za neoprávnený odber plynu za obdobie od 07.09.2014 do 14.5.2015. Žalobcom citovanú judikatúru nemožno aplikovať na žalovaného 2/, nakoľko žalovaný 2/ žalovanému 1/ umožnil riadne nehnuteľnosť užívať, zariadenie na odber plynu k nehnuteľnosti nie je a nebolo poškodené a žalovaný 2/ oznámil žalobcovi, že odberateľom zemného plynu je žalovaný 1/ a predložil čestné prehlásenie žalovaného 1/, ktorý toto uznal a potvrdil. Z montážneho listu meradla číslo XXXXXXXXXXXX je zrejmé, že žalobca vykonal dňa 07.09.2016 pokus o demontáž meradla číslo XXXXXXXX, rok výroby 2007, u odberateľa - žalovaného 1/. Žalobca teda už v septembri 2016 vedel, že dochádza k neoprávnenému odberu na odbernom mieste Q. XXX, napriek tomu, neoprávnený odber umožnil žalovanému 1/ až do 24.05.2017. Tým žalobca de facto porušil prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka, keď o neoprávnenom odbere zemného plynu vedel, avšak tento žalovanému 1/ umožnil ešte ďalších 8 mesiacov.

12. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní trval na podanej žalobe proti žalovanému 2/. K námietke žalovaného 2/, že za časť žalovaného obdobia nebol žalovaný 2/ vlastníkom predmetného rodinného domu poukázal na ust. § 4 ods. 3 vyhlášky č. 265/1999 Z.z., z ktorého ustanovenia vyplýva, že nový vlastník domu zodpovedá aj za neoprávnený odber, ktorý bol vykonaný predtým ako sa stal vlastníkom, ak neuzavrie s dodávateľom plynu zmluvu o dodávke plynu a nevykoná odpočet dodaného plynu a neoznami stav meradla do 8 dní od prevzatia objektu. Žalovaný 2/ ako vlastník domu zodpovedá za to, či sa do domu plyn dodáva v súlade so zákonom alebo nie. Ďalej právny zástupca žalobcu uviedol,

že žalobcovi nebol umožnený prístup k plynomeru v predmetnom dome v septembri 2016, a preto nemohol zistiť, že plyn bol odoberaný neoprávnene bez zmluvy, pretože nemohol porovnať stav na plynomere aktuálny s posledným zaznamenaným stavom. Nárok žalobcu premlčaný nie je. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/3009/2017 zo dňa 13.12.2018, v ktorom Najvyšší súd ČR na obdobnú skutkovú situáciu aplikoval ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že v takýchto prípadoch sa má použiť 10 ročná premlčacia doba, pretože je daný úmysel odberateľa neoprávnene odoberať plyn bez uzavretej zmluvy o dodávke zemného plynu, inými slovami každý kto odoberá plyn bez toho aby mal uzavretú zmluvu s dodávateľom plynu po zohľadnení priemernej rozumovej vyspelosti si musí byť vedomý toho, že plyn odoberá neoprávnene, z čoho vyplýva jeho úmysel privodiť ujmu na strane žalobcu.

13. Právna zástupkyňa žalovaného 2/ na pojednávaní žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že nárok žalobcu je premlčaný ohľadom neoprávneného odberu za obdobie od 7.9.2014 do 18.11.2016. V danom prípade nemožno hovoriť o tom, že by žalovaný 2/ mal úmysel pôsobiť škodu žalobcovi, a to z dôvodu, že žalovaný 2/ dom nadobudol v dražbe od pôvodného vlastníka žalovaného 1/, ktorý písomne čestne prehlásil, že znáša všetky náklady na energie do domu. Žalobca stále nevysvetlil, prečo nemohol demontovať meradlo a zistiť neoprávnený odber už v septembri 2016, keďže z montážneho listu zo 7.9.2016 vyplýva, že za odberateľa nie je podpísaná žiadna osoba a rovnako tak z následného montážneho listu zo dňa 24.5.2017, ktorým bolo meradlo demontované tiež vyplýva, že za odberateľa nie je nikto podpísaný. Z toho je zrejmé, že žalobca mal možnosť demontovať meradlo už v septembri 2016. Zjavne sa tam v máji 2017 k nehnuteľnostiam a meradlu žalobca resp. jeho zamestnanec dostal a demontoval meradlo. Ďalej uviedla, že zmluva o dodávke zemného plynu do predmetného rodinného domu bola ukončená ku dňu 5.9.2014, a preto žalovaný 2/ mal za to, že všetky nároky z tejto zmluvy boli vysporiadané. Nehnuteľnosť žalovaný 2/ nadobudol v dražbe až v máji 2015. Pokiaľ je v notárskej zápisnici popísaný predmet dražby vrátane jeho príslušenstva, uvedené neznamena, že žalovaný 2/ ako vlastník domu mal vedomosť o tom, že užívateľ domu plyn naďalej odoberá bez uzavretej zmluvy.

14. Právny zástupca žalobcu ohľadom tvrdení právnej zástupkyne žalovaného 2/ poukázal na list žalobcu zo dňa 3.7.2017 adresovaný žalovanému 2/ a najmä na tvrdenia v tomto liste obsiahnuté. Ďalej uviedol, že žalovaný 2/ si neoveril a nezisťoval, či tvrdenia užívateľa v jeho čestnom vyhlásení sú pravdivé. Žalovaný 2/ ako vlastník domu, do ktorého bol dodávaný plyn bez uzavretej zmluvy zodpovedá za spôsobenú škodu. Aj z obsahu predloženej notárskej zápisnice vyplýva, že žalovaný 2/ ako záujemca o dražbu vedel, čo sa v dome nachádza, že je tam plynový kotol, a teda si musel byť vedomý toho, že do domu sa dodáva plyn.

15. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka), od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

16. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj so spôsobenej škody, bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

17. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka Každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

18. Podľa § 3 písm. c) bod 12 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike“) Na účely tohto zákona sa rozumie v plynárenstve odberateľom plynu v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu v domácnosti,

19. Podľa § 82 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike neoprávneným odberom plynu je odber

a) bez uzavretej zmluvy o

1. pripojení k prepravnej sieti alebo o pripojení k distribučnej sieti,

2. dodávke alebo združenej dodávke plynu, alebo

3. prístupe do prepravnej siete a preprave plynu alebo prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu,

b) nemeraného plynu,

c) bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu,

d) meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete,
e) ak odberateľ neumožnil prevádzkovateľovi distribučnej siete prerušenie dodávky plynu; taký odber sa za neoprávnený odber považuje odo dňa, keď odberateľ neumožnil prerušenie dodávky plynu,
f) ak odberateľ nedodržiaval obmedzenia určené dodávateľom plynu, prevádzkovateľom prepravnej siete, prevádzkovateľom zásobníka alebo prevádzkovateľom distribučnej siete,
g) ak odberateľ nedodržiaval zmluvne dohodnuté platobné podmienky,
h) ak odberateľ opakovane bez vážneho dôvodu neumožnil prístup k meradlu, aj keď bol na to prevádzkovateľom distribučnej siete vopred vyzvaný písomnou výzvou, ktorej doručenie odberateľ potvrdil.

20. Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

21. Žalobca sa domáhal náhrady škody v sume 2.391,32 Eur titulom neoprávneného odberu zemného plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. a/ bod 2. zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike za obdobie od 7.9.2014 do 24.5.2017, v ktorom období bol do odberného miesta do rodinného domu súp. č. XXX v obci Q. dodávaný plyn bez uzavretej zmluvy o dodávke zemného plynu.

22. Proti žalovanému 1/ žalobca nárok uplatnil z dôvodu, že bol posledným evidovaným odberateľom zemného plynu. Platobný rozkaz voči žalovanému 1/ nadobudol právoplatnosť, pretože odpor proti platobnému rozkazu podal len žalovaný 2/, a v dôsledku podania odporu bol platobný rozkaz zrušený len vo vzťahu k žalovanému 2/, pretože sa nejedná o nerozlučné procesné spoločenstvo na strane žalovaných.

23. Žalobca nárok uplatnil proti žalovanému 2/ z dôvodu, že je vlastníkom nehnuteľnosti, čo bolo preukázané aj výpisom z LV č. XXX k.ú. Q., a v tejto nehnuteľnosti bol odoberaný v uvedenom období plyn bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu. Táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná.

24. Vecná legitímácia, či už aktívna alebo pasívna sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Aktívnu vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva, o ktorom sa v konaní rozhoduje a pasívnu vecnú legitímáciu má ten, kto je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva, o ktorej sa v konaní rozhoduje. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 192/2004).

25. Zodpovednosť za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. a/ bod 2. zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike je založená na objektívnom princípe zodpovednosti za škodu, čo znamená, že poškodený, t.j. žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete musí preukázať, že škodca, ktorý je v zákone definovaný ako odberateľ zemného plynu bez uzatvorenej zmluvy v priamom dôsledku porušenia svojej povinnosti odoberať zemný plyn až na základe uzatvorenej zmluvy spôsobil poškodenému škodu (t.j. odobratie zemného plynu bez uzatvorenej zmluvy a bez protiplnenia).

26. Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike v § 82 ods. 2 za osobu zodpovednú za neoprávnený odber plynu stanovuje jednoznačne odberateľa plynu. Súd je viazaný právnou úpravou, ktorá za zodpovednú osobu za škodu vzniknutú neoprávneným odberom označuje „odberateľa“, nie „vlastníka nehnuteľnosti“. Za odberateľa treba v zmysle § 3 písm. c) bod 12 zákona č. 251/2012 Z.z. považovať osobu, ktorá má oprávnenie nehnuteľnosť užívať či už ako vlastník, nájomca, iný oprávnený užívateľ a odoberá za odplatu v nehnuteľnosti plyn pre vlastnú spotrebu. Za neoprávneného odberateľa treba považovať takého odberateľa, ktorý plyn pre svoju spotrebu v domácnosti odoberá bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu. Žalovaný 2/ v rozhodnom čase rodinný dom neužíval, pretože ho užíval výlučne žalovaný 1/, ktorý

plyn odoberal, čo potvrdil aj vo svojom čestnom prehlásení zo dňa 24.8.2017, s tým, že plyn odoberal bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Žalovaný 2/ teda preukázateľne nebol neoprávneným odberateľom a jeho zodpovednosť za škodu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike. Škodu v majetkovej sfére žalobcu v dôsledku neoprávneného odberu plynu tak zapríčinil výlučne žalovaný 1/.

27. Zodpovednosť vlastníka nehnuteľnosti, do ktorej je neoprávnené odoberaný plyn môže byť odvodená zo všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka v spojení s povinnosťami, ktoré vyplývajú z obsahu vlastníckeho práva. Konanie v rozpore so všeobecnou občianskoprávnou prevenciou podľa § 415 Občianskeho zákonníka je porušením povinnosti, ktoré má za následok po splnení ďalších podmienok (vznik škody, príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a škodou, zavinenie) vznik všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Žalobca opieral svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému 2/ aj porušením prevenčnej povinnosti zo strany žalovaného 2/. Pri vykonávaní užívacieho práva k nehnuteľnosti nájomcom/iným oprávneným užívateľom na základe obligáčného vzťahu s vlastníkom nehnuteľnosti, je vlastník povinný pri prenechaní nehnuteľnosti do užívania tretej osobe v rámci svojej prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka počítať si tak, aby pri užívaní nehnuteľnosti treťou osobou nedošlo ku škodám na majetku, resp. na zdraví. Žalovaný 1/ nehnuteľnosť užíval na základe dohody so žalovaným 2/ o bezodplatnom užívaní domu. Žalovaný 2/ pri prenechávaní rodinného domu do užívania žalovanému 1/ zachoval podľa názoru súdu dostatočný stupeň opatrnosti ktorý možno od neho vzhľadom na okolnosti prípadu rozumne požadovať a ktorý je spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vzniku škôd v súvislosti s užívaním predmetného rodinného domu, aj vo vzťahu k žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete. Bolo totiž preukázané, že žalovaný 2/ sa so žalovaným 1/ dohodol, že žalovaný 1/ ako užívateľ domu bude znášať všetky náklady na dodávku plynu do domu, ktorá skutočnosť vyplýva z čestného prehlásenia žalovaného 1/ zo dňa 24.8.2017. Žalovaný 2/ v dobrej viere vychádzal z toho, že žalovaný 1/ dodrží svoj záväzok ohľadom užívania domu a znášania nákladov spojených s odobrením plynu a ostatných energií do rodinného domu. Bolo potom výlučne záležitosťou žalovaného 1/, ktorý dom naďalej užíval ako oprávnený užívateľ (na základe dohody s vlastníkom domu, t.j. so žalovaným 2/) a odoberal energie do domu, aby uzavrel s dodávateľom plynu zmluvu o dodávke plynu a hradil cenu za dodaný plyn. Nad rámec opatrnosti primeranej daným okolnostiam by bolo zaťažovať žalovaného 2/ ďalšou povinnosťou, aby priebežne overoval, či žalovaný 1/ skutočne uzavrel zmluvu o dodávke zemného plynu a za dodaný plyn platil jeho cenu, čo podľa žalobcu mal žalovaný 2/ ako vlastník nehnuteľnosti robiť. Šlo by o príliš extenzívny výklad prevenčných povinností vlastníka nehnuteľnosti, ktorý nie je opodstatnený vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu. S prihliadnutím na uvedené okolnosti súd uzavrel, že žalovaný 2/ neporušil svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. Nebola naplnená základná podmienka pre vznik zodpovednosti žalovaného 2/ za škodu. Preto za tejto situácie pokiaľ žalovaný 1/ neuzavrel s dodávateľom plynu dohodu o dodávke plynu do predmetnej nehnuteľnosti a napriek tomu žalovaný 1/ odoberal plyn do rodinného domu pre vlastnú spotrebu, a nehradil cenu zaň, škoda z toho plynu ide výlučne na ťarchu žalovaného 1/ ako odberateľa plynu, a nemôže byť pripísaná na vrub žalovanému 2/, ktorý bol vlastníkom domu, no dom neužíval a plyn neodoberal, a neporušil ani svoju prevenčnú povinnosť.

28. K rovnakému záveru dospeli aj iné súdy v skutkovo obdobných právnych veciach (napr. rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 8C 50/2018 zo dňa 27.3.2019, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 336/2017 zo dňa 18.12.2018, rozsudok Okresného súdu Nové zámky sp. zn. 6Csp 92/2018 zo dňa 2.10.2018, rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 16C 608/2015 zo dňa 20.9.2018, rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 19C 270/2015 zo dňa 14.3.2018, rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 4C 440/2015 z 9.1.2018).

29. Žalovaný 2/ sa stal vlastníkom domu až dňa 14.5.2015 udelením príklepu na dobrovoľnej dražbe, čo bolo preukázané z notárskej zápisnice N 248/2015, NZ 16388/2015, NCRIs 16762 zo dňa 14.5.2015, ktorým bol osvedčený priebeh dobrovoľnej dražby vykonanej dňa 14.5.2015. Súd dodáva, že žalovaný 2/ nemôže zodpovedať za neoprávnený odber plynu do predmetného domu ani za obdobie pred tým ako sa stal žalovaný 2/ vlastníkom domu v zmysle § 4 ods. 3 vyhl. Ministerstva hospodárstva SR č. 265/1999 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach pripojenia, dodávok a merania plynu, ako na to poukazoval právny zástupca žalobcu. Podľa uvedeného ustanovenia citovanej vyhlášky platí, že pri zmene odberateľa v tom istom odbernom mieste nový odberateľ uzavrie zmluvu a oznámi stav počítadla meradla najneskôr do ôsmich dní od prevzatia objektov, v ktorých je odberné plynové zariadenie; ak

túto požiadavku nespĺní, zodpovedá za celý odber odo dňa posledného odpočtu plynu vykonaného u predchádzajúceho odberateľa. Ako už bolo uvedené žalovaný 2/ po kúpe domu dňa 14.5.2015 nezačal dom užívať, ani odoberať plyn, keďže užívateľom domu ostal naďalej žalovaný 1/, a preto sa žalovaný 2/ nestal novým odberateľom a nemal teda povinnosť stanovenú citovanou právnou normou a nemôže na základe nej zodpovedať za neoprávnený odber plynu v dome.

30. Rozhodnutia súdov, na ktoré žalobca poukazyval reflektujú iné skutkové okolnosti. Súd v nich riešili zodpovednosť za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu v situáciách, keď žalobca nemal reálnu možnosť identifikovať subjekt, ktorý v rozhodnom období nehnuteľnosť s odberným miestom užíval, a preto, keď nebol známy skutočný užívateľ nehnuteľnosti súdy judikovali, že za neoprávnený odber plynu musí zodpovedať vlastník nehnuteľnosti. V súdnej veci však žalobcovi skutočný odberateľ plynu v dome, a to žalovaný 1/ bol známy, keďže ho žalobca uviedol jednak v montážnych listoch zo dňa 7.9.2016 a 24.5.2017 ako aj vo vyúčtovaní škody za odber zemného plynu zo dňa 15.6.2017, a skutočného odberateľa žalobcovi oznámil aj žalovaný 2/ listom zo dňa 21.06.2017. Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín pod sp. zn. 5Co 169/2016, na ktoré tiež odkazoval žalobca, sa súdu nepodarilo v dostupných databázach súdnych rozhodnutí nájsť. Súd dodáva, že nie je možné bez ďalšieho osvojiť si záver, ktorý vyplýva z niektorých rozhodnutí, na ktoré poukázal žalobca, v zmysle ktorého za subjekt zodpovedný za neoprávnený odber plynu bez uzatvorenej zmluvy treba považovať vlastníka nehnuteľnosti. Takáto paušálna zodpovednosť vlastníka nehnuteľnosti za neoprávnený odber plynu bez uzatvorenej zmluvy nemá oporu v žiadnom právnom predpise. Podľa názoru súdu treba vždy zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu a skúmať, či boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

31. S poukazom na uvedené dôvody, keď žalovaný 2/ nebol neoprávneným odberateľom plynu, neporušil ani svoju prevenčnú povinnosť ako vlastník domu, nevznikol medzi ním a žalobcom vzťah zo zodpovednosti za škodu, žalovaný 2/ nie je povinný nahradiť žalobcovi požadovanú náhradu škody, a nie je teda pasívne vecne legitimovaný v konaní. Za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zodpovedá výlučne žalovaný 1/ ako skutočný odberateľ plynu bez zmluvy, voči ktorému nadobudol vydaný platobný rozkaz právoplatnosť. Preto súd po vykonanom dokazovaní výrokom I. žalobu proti žalovanému 2/ v celom rozsahu zamietol. Keďže právo žalobcu na náhradu škody voči žalovanému 2/ nevniklo, súd sa nezaoberal námietkou premičania práva vznesenou žalovaným 2/.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 255 ods. 2 CSP Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na zásadu úspechu v konaní a výrokom II. priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie až po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín ku Krajskému súdu v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 1,2,3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie / § 366 CSP/.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.